

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/74/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617212856
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6617212856.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu M. J. O., a. s., S., M. XX, Y.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, proti žalovanej Q. V., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom P. XX, zast. JUDr. Romanom Juríkom, advokátom, advokátska kancelária Nové Zámky, Jazerná 19, o zaplatenie 603,30 EUR s prísl., a o vzájomnej žalobe žalovanej proti žalobcovi o zaplatenie 300,- EUR, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, č. k. 9Csp/338/2017-85 zo dňa 24. 07. 2018 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 9Csp/338/2017-115 zo dňa 14. 12. 2018 , takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

II. Vo výroku, ktorým okresný súd žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 05. 07. 2015 do 30. 01. 2018 zamietol (výrok II.), zostáva rozsudok nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 603,30 EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 31. 01. 2018 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Zamietol žalobu v časti 5,05 % ročného úroku z omeškania od 05. 07. 2015 do zaplatenia (II. výrok) a zamietol vzájomnú žalobu žalovanej proti žalobcovi o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 EUR (VII. výrok).

2. Okresný súd vychádzal z toho, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1.500 EUR a skutočne jej boli vyplatené peňažné prostriedky 1.450 EUR. Žalobca zmluvu podpísal 17. 06. 2014 a žalovaná 13. 06. 2014. Žalovaná sa zaviazala platiť úver spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 53,25 EUR. V oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je uvedená výška úveru 1.500 EUR, splatnosť úveru 36 mesiacov, výška mesačnej splátky úveru 53,25 EUR, z toho istina 41,67 EUR, poplatok za poskytnutie úveru 50 EUR, dátum splatnosti prvej splátky 01. 08. 2014, poslednej splátky 01. 07. 2017, RPMN úveru 20,91 %, priemerná hodnota RPMN 49,67 %. Žalobca predložil oznámenie o zosplatnení úveru zo dňa 14. 06. 2015, v ktorom uvádza, že žalovaná dlžníčka sa dostala do omeškania s úhradou splátok 9, 10 a 11 v celkovej sume 231,95 EUR. Podľa doručenky žalovaná prevzala oznámenie o zosplatnení 18. 06. 2015. Žalovaná vrátila veriteľovi 846,70 EUR. Žalobca žaluje len rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru a tým, čo žalovaná uhradila (1.450 - 846,70 = 603,30). Neuplatňuje úroky, žiadne poplatky ani celkovú čiastku, ktorá je v oznámení/zmluve o schválení úveru vyčíslená sumou 1.967 EUR.

3.1. Okresný súd zistil, že úver poskytnutý žalovanej, treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje predpísané náležitosti podľa § 9 ods. 1, ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zmluva nebola platne uzavretá, lebo žalobca pri uzavretí zmluvy

nepostupoval podľa § 43a ods. 1, § 43c ods. 2, § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzal z toho, že dátum splatnosti prvej splátky a poslednej splátky je uvedený len v oznámení veriteľa o schválení úveru zo dňa 17. 06. 2014, pričom žalovaná zmluvu podpísala 13. 06. 2014. Doplnené údaje, ktoré sú uvedené v oznámení veriteľa, súd považoval za zmenu návrhu zmluvy, ktoré mala žalovaná prijať. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje písomnú formu a žalovaná mala podpísať úplné znenie zmluvy, ktoré podpísal veriteľ dňa 17. 06. 2014.

3.2. Pokiaľ je zmluva o revolvingovom úvere z uvedených dôvodov neplatný právny úkon, neplatný je aj právny úkon veriteľa o zosplatnení úveru. Ak by aj bola posudzovaná úverová zmluva platný právny úkon, žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok predčasnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, pretože nepredložil dôkaz o tom, že pred zosplatnením úveru upozornil žalovanú v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

3.3. Okresný súd zamietol žalobu v časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplata úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne so žalovanej sumy od 05. 07. 2015 do 30. 01. 2018 (výrok II.). Zamietnutie žaloby v uvedenej časti odôvodnil tým, že doručenie žaloby 31. 01. 2018 považoval za poslednú kvalifikovanú výzvu, na základe ktorej mohla žalovaná plniť. Odôvodnenie rozsudku v tejto časti nadväzuje na záver okresného súdu, ktorý nemal preukázané predčasné zosplatnenie úveru.

4. Žalovaná namietala, že veriteľ pred poskytnutím úveru porušil povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať jej schopnosť splácať úver a veriteľ v takom prípade nemá právo na jednorazové splatenie úveru. Ďalej namietala, že žalobca poskytol žalovanej ďalšie úvery v celkovej výške 5.070 EUR, z ktorých mala platiť veriteľovi mesačné splátky spolu vo výške 193,81 EUR. Všetky úverové zmluvy sú predmetom sporov so žalobcom na okresnom súde. Žalovaná je osobou so zjavne nízkym príjmom, poberá starobný dôchodok, ktorý je výrazne nižší ako priemerný dôchodok, ktorý v Slovenskej republike zodpovedá sume okolo 400 EUR. Pre žalobcu ako poskytovateľa úverov, ktorý porušuje práva spotrebiteľa, je odradzujúce len zamietnutie žaloby. Žalovaná poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/171/2016, ktorý nepovažoval stratu práva splatiť úver jednorazovo pre veriteľa za odradzujúce a z dôvodu rozopru s dobrými mravmi nepriznal veriteľovi plnenie vôbec. Vzhľadom na hrubé porušenie povinnosti veriteľa na ujmu dlžníčky, žalovaná vzájomnou žalobou uplatnila primerané finančné zadostučinenie v sume 300 EUR.

5. Okresný súd vzájomnú žalobu žalovanej zamietol, lebo nemal preukázané splnenie podmienok pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a ďalej z dôvodu, že žalovaná neodôvodnila uplatnenú výšku finančného zadostučinenia. Mal preukázané, že žalobca skúmal schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver, zisťoval výšku jej dôchodku a v hodnotení dlžníčky splácať úver uvádzal jej skutočný príjem 555,20 EUR. Súd ilustráciou v registri Sociálnej poisťovne zistil, že ku dňu 04. 01. 2018 poberala žalovaná dôchodok 578,10 EUR. V čase poskytnutia úveru mohla teda žalovaná poberať dôchodok zistený veriteľom, z ktorého mohla úver vo výške 1.450 EUR splácať. Prihliadol tiež na to, že žalobca v konaniach vedených proti žalovanej vymáha len skutočne poskytnuté finančné prostriedky, ktoré žalovaná nevrátila. Žaloba je dôvodná, lebo žalovaná dlžníčka musí poskytnuté plnenia vrátiť či už z dôvodu, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov alebo z dôvodu bezdôvodného obohatenia v prípade, ak jej boli peňažné prostriedky poskytnuté na základe neplatného právneho úkonu. Žalobca je sankcionovaný tým, že sa nemôže domôcť žiadnych zmluvných úrokov a poplatkov.

6. Žalobcovi priznal okresný súd náhradu trov podľa § 255 ods. 1 § 262 ods. 1 CSP v rozsahu 100 %, pretože bol v konaní úspešný a neúspech mal len v nepatrnej časti úrokov z omeškania. Rovnako bol žalobca úspešný aj v konaní zo vzájomnej žaloby o primerané finančné zadostučinenie, za ktoré žalobcovi priznal náhradu trov od žalovanej v rozsahu 100 %.

7.1. Žalovaná vo včas podanom odvolaní namietala nesprávne skutkové a právne závery okresného súdu. Namietala, že súd nevykonal predpísaným spôsobom dôkazy, ktorými mal preukázanú schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver, k uvedeným dôkazom sa nemala možnosť vyjadriť, lebo boli predložené po skončení dokazovania na pojednávaní 29. 06. 2018. Okresný súd sa nevysporiadal s námietkou žalovanej, ktorá bola uplatnená v odpore proti platobnému rozkazu, kedy sa žalobca domáhal zaplata sumy 229,52 EUR. Tým, že žalobcovi súd priznal istinu vo výške 603,30 EUR prekročil žalobný petit o 373,78 EUR.

7.2. Podľa okresného súdu je posudzovaná spotrebiteľská úverová zmluva absolútne neplatná, pretože pri jej uzavretí žalobca porušil predpísaný postup a zmenu zmluvy nepredložil na schválenie žalovanej.

Okresný súd urobil záver o absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy a priznal žalobcovi právo na vrátenie bezdôvodného obohatenia. Tým priznal žalobcovi plnenie z dôvodu, pre ktorý žalobca nežaloval a žalovaná nemala možnosť uplatniť námietku premlčania.

7.3. Žalovaná podala odvolanie aj proti rozhodnutiu o zamietnutí jej vzájomnej žaloby, ktorou sa proti žalobcovi domáhala finančného zadosťučinenia. Právo na primerané finančné zadosťučinenie patrí vtedy, ak spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, alebo zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len jeho primeranosť a v tomto smere je súd viazaný vlastnou úvahou. Preto neobstojí, že žalovaná neodôvodnila uplatnenú výšku finančného zadosťučinenia.

8. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), písm. c) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal potrebné dôkazy a jeho rozhodnutie je predčasné.

10. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení do 31. 08. 2014, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 15. 03. 2015, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka, včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu.

8.1. Odvolanie žalovanej bolo dôvodné. Zo zápisnice o pojednávaní na súde prvej inštancie č. k. 9Csp/338/2017 - 78-79 zo dňa 29. 06. 2018 vyplýva, že na tomto pojednávaní vyhlásil súd dokazovanie za skončené a koniec pojednávania bol v zápisnici uvedený o 10.42 hod. V súdnom spise je za zápisnicou o pojednávaní založené vyjadrenie žalobcu zo dňa 24. 06. 2018. K vyjadreniu žalobcu bol pripojený dôkaz o hodnotení dlžníka, v ktorom sa uvádza príjem žalovanej 555,20 EUR (č. l. 82). V elektronickom súdnom spise je zaznamenané doručenie uvedených dokumentov žalobcu dňa 29. 06. 2018 o 15,53 hod., teda až po skončení pojednávania. Žalovaná tak preukázala tvrdenie, že sa nemohla vyjadriť k dôkazu, ktorý okresný súd použil na odôvodnenie rozhodnutia a zamietnutie vzájomnej žaloby.

8.2. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na dôkaze, z ktorého vyvodil záver o tom, že žalobca skúmal schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver, zisťoval výšku jej dôchodku a v hodnotení sa uvádza skutočný príjem dlžníčky 555,20 EUR, ktorý nebol vykonaný predpísaným spôsobom, čím odňal žalovanej možnosť konať a porušil jej právo na spravodlivý proces.

9. Záver okresného súdu, že spotrebiteľská úverová zmluva nebola platne uzavretá nie je správny. Posudzovaná spotrebiteľská úverová zmluva má povahu formulárovej zmluvy s predtlačným textom. Z jednotlivých nadpisov: „Údaje o požadovanom úvere v bode 5 zmluvy“, s pokynom „vyplňte“ a „Údaje o schválenom úvere v bode 6.“ s pokynom „nevypĺňajte“, ďalej z rozdielného písma v texte v bode 5 zmluvy a rukou dopísaného textu v bode 6, aj rozdielných dátumov podpisu zmluvy jednotlivými stranami vyplýva, že žalovaná dňa 13. 06. 2014 vyplnila bod 5, ktorý obsahuje jej návrh zmluvy. Bod 6 zmluvy, ktorý doplnil veriteľ, obsahuje prijatie návrhu zmluvy zo strany veriteľa, ku ktorému došlo 17. 06. 2014. Následným zaslaním zmluvy s vyplneným bodom 6 žalovanej dlžníčky, spolu s oznámením o schválení úveru (č. l. 2, 4) mohlo dôjsť k stretu prejavov vôle zmluvných strán ohľadom dohody o podstatných náležitostiach spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Keďže úverovú zmluvu bol žalobca ako dodávateľ povinný uzavrieť s náležitosťami zmluvy podľa § 9 ods. 1, 2 zákon o spotrebiteľských úveroch, je dôležité posúdiť, či nastala zhoda aj v predpísaných náležitostiach. Formulárová spotrebiteľská úverová zmluva je pre zmluvné strany záväzná v celom rozsahu iba za predpokladu, že údaje v bode 5. a 6. zmluvy zodpovedajú vzájomnej dohode zmluvných strán a zo strany veriteľa bolo preukázané dodržanie zákonom predpísaných náležitostí.

10.1. Súd je povinný uprednostniť taký výklad sporného právneho úkonu, ktorý rešpektuje autonómiu vôle zmluvných strán a umožňuje zachovať platnosť právneho úkonu. Práva a povinnosti zmluvných strán je potrebné vyvodiť z účelu právnej úpravy aj zo znenia právnej normy. Podstatnou náležitosťou úverovej zmluvy je záväzok veriteľa, že poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky v určitej sume a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok, ktorý predstavuje odplatu za dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov.

10.2. Na rozdiel od úverovej zmluvy uzavretej podľa § 497 Obchodného zákonníka, ktorá tiež nemusí mať písomnú formu, ale dlžník je vždy povinný platiť aj dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov, v prípade spotrebiteľskej úverovej zmluvy má nedostatok písomnej formy pre veriteľa ten dôsledok, že poskytnutý úver sa považuje podľa § 11 ods. 1 zákon č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov. Uplatní sa osobitná právna úprava podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a nie sankcia absolútnej neplatnosti právneho úkonu podľa Občianskeho zákonníka.

11.1. Pre platné uzavretie spotrebiteľskej úverovej zmluvy nie je podstatné ani to, aby zmluva obsahovala všetky predpísané náležitosti, lebo podľa § 9 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch je dôsledkom chýbajúcej písomnej formy to, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súhlasný prejav vôle zmluvných strán treba vyvodiť podľa § 43c ods. 1 a § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zo zhodných údajov, uvedených v bode 5. a 6. spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Pokiaľ spotrebiteľ prevzal peňažné prostriedky, spotrebiteľská úverová zmluva nadobudla účinnosť najneskôr prijatím peňažných prostriedkov. Tým nie je dotknuté uplatnenie sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy z ďalších dôvodov podľa § 11 ods. 1 písm. b) až e) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktorú súd prihliadne bez ohľadu na správanie spotrebiteľa v rámci súdnej kontroly dodržania predpisov na ochranu spotrebiteľa.

11.2. Na posúdenie dodržania písomnej formy zmluvy sa aplikuje vnútroštátne právo. Požiadavka podpísania zmluvy podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na všetky predpísané náležitosti zmluvy. Povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nemožno nahrádzať jednostranným oznámením veriteľa o schválení úveru. Jednostranné oznámenie veriteľa o schválení úveru, ktoré obsahuje zmluvné podmienky, na ktorých sa zmluvné strany v spotrebiteľskej úverovej zmluve nedohodli nie je v súlade s

ustanoveniami Občianskeho zákonníka, upravujúcimi písomnú formu spotrebiteľskej úverovej zmluvy, pretože nie je podpísané oboma zmluvnými stranami a z toho dôvodu sa nestáva súčasťou zmluvy.

12. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť postihuje veriteľa ako dodávateľa spotrebiteľského úveru za porušenie informačnej povinnosti v úverovej zmluve, ktorú predkladá spotrebiteľovi. Veriteľovi zákon ukladá povinnosť informovať spotrebiteľa o tých podmienkach úveru, ktoré zákon považuje za dôležité pre spotrebiteľa, či a za akých podmienok do zmluvného vzťahu vstúpi. Tieto dôvody sú vymenované v § 11 ods. 1 písm. a) až e) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia spornej zmluvy. Inými slovami, bezúročnosť a bezpoplatkovosť je sankcia za to, že v momente uzavretia spotrebiteľská úverová zmluva nemá predpísané náležitosti. Pokiaľ chýba písomná forma zmluvy, je zrejmé, že predpísané náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy nemôžu byť splnené.

13. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie o zamietnutí vzájomnej žaloby nedostatočne. Neurobil žiadny skutkový ani právny záver o tom, či a aké práva žalovanej boli porušené, resp. aké povinnosti porušil žalobca. Nesprávne prihliadol iba na to, že veriteľ uplatňuje len neuhradenú istinu úveru resp. že žalobca je sankcionovaný tým, že sa nemôže domôcť žiadnych zmluvných úrokov a poplatkov. Predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na jeho ochranu. Úspech spotrebiteľa treba hodnotiť z toho hľadiska, v akom procesnom postavení v konaní vystupuje. Z toho dôvodu odvolací súd zrušil aj výrok, ktorým okresný súd primerané finančné zadosťučinenie zamietol, lebo v konaní o žalobe, ktorou uplatnil právo veriteľ proti spotrebiteľovi sa rieši otázka porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na ochranu spotrebiteľa, ktorá nebola zo strany okresného súdu zodpovedaná a žalovaná sa nemala možnosť vyjadriť k dôkazom, vzťahujúcim sa na uplatnený nárok.

14. Z doterajšieho konania vyplýva a medzi stranami nebolo sporné, že vykonali úkony smerujúce k platnému uzavretiu spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa Zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, lebo žalovaná peňažné prostriedky prijala a úver splácala. Zákon o spotrebiteľských úveroch aj právna úprava § 43c ods. 1, § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré okresný súd nesprávne vložil predpokladá, že zmluvné strany môžu platne uzavrieť spotrebiteľskú úverovú zmluvu, ak sa dohodnú na jej podstatných náležitostiach. Porušenie písomnej formy treba posudzovať vzhľadom na zhodu v obsahu zmluvných dojednaní uvedených v bode 5. a 6. posudzovanej úverovej zmluvy. Nedostatok predpísanej písomnej formy čo i len v časti predpísaných zmluvných náležitostí je sankcionovaný tým, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Skutočnosť, že žalobca v konaniach vedených proti žalovanej vymáha len skutočne poskytnuté finančné prostriedky, nemôže byť sám o sebe dôvodom na zamietnutie primeraného finančného zadosťučinenia. Okresný súd prehliadol, že v splátkach úveru, ktoré veriteľ od žalovanej požadoval, nebola zahrnutá len suma poskytnutého úveru, ale aj úrok a poplatok. Okresný súd sa nevysporiadal s tvrdením žalovanej, že v rovnakom čase bola zaťažená splácaním troch ďalších úverov toho istého veriteľa a z toho dôvodu je potrebné zisťovať, či súhrn jednotlivých predpísaných splátok, neohrozoval reálne možnosti splácať úvery tak, aby dlžníkovi ostali peňažné prostriedky na živobytie a každodennú existenciu. V súvislosti s nárokom na priznanie finančného zadosťučinenia treba vyhodnotiť aj to, či rozhodnutie veriteľa o zosplatnení úveru bolo v súlade s právnou úpravou.

16. V ďalšom konaní okresný súd uvedie svoje zistenia, či a ktoré predpísané náležitosti posudzovaná spotrebiteľská úverová zmluva neobsahovala. Vzhľadom na vzájomnú žalobu žalovanej sa vysporiada aj s tým, z akého dôvodu jeho zistenia zakladajú alebo nezakladajú právo na poskytnutie finančného zadosťučinenia. Pokiaľ má súd preukázané porušenie práva spotrebiteľa zo strany dodávateľa, skutočnosť, že veriteľ v posudzovanej veci aj v ďalších konaniach vedených proti žalovanej vymáha len skutočne poskytnuté finančné prostriedky nie je sám o sebe dôvod na zamietnutie finančného zadosťučinenia. Pokiaľ právo na finančné zadosťučinenie spotrebiteľ preukázal a rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, potom ani odôvodnenie výšky zadosťučinenia nemožno prenášať na spotrebiteľa. Ak súd nepovažuje uplatnené zadosťučinenie za primerané, s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu prizná nižšiu sumu a len v prevyšujúcej časti žalobu spotrebiteľa zamietne.

17.1. Okresný súd v ďalšom konaní vyhodnotí zistenie, uvedené v bode 9. odôvodnenia rozsudku, z ktorých pre posúdenie finančného zadosťučinenia môže vyplývať dôležitý skutkový záver. Okresný súd

uviedol, že na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, bola žalovanej poskytnutá suma 1.500 EUR, na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX bol poskytnutý úver 1.500 EUR a mal tiež preukázané, že žalobca uplatnil proti žalovanej právo z ďalších úverových zmlúv na súde. Pokiaľ žalovaná uzavrela so žalobcom v relevantnom čase a súvislostiach s posudzovanou úverovou zmluvou ďalšie úverové zmluvy o revolvingových úveroch, mohlo to ovplyvniť jej schopnosť plniť záväzky a veriteľom stanovené zmluvné podmienky.

17.2. Pri posúdení schopnosti žalovanej splácať úver sa okresný súd vysporiada s úplnosťou a hodnovernosťou údajov uvedených v hodnotení dlžníka zo dňa 13. 06. 2014, ktoré predložil žalobca (č. I. 82) v ktorom sa uvádza, že v čase poskytnutia sporného úveru splácala iný úver v sume 44,05 EUR a celkové voľné zdroje dlžníka boli vyčíslené v sume 324,15 EUR. Uvedené hodnotenie podpísal veriteľ 17. 06. 2014, kedy musel mať vedomosť o ďalších spotrebiteľských úverových zmluvách, ktoré uzavrel so žalovanou a ktoré sú predmetom konaní vedených na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn.: 10Csp/36/2017, 5Csp/36/2017 a 7Csp/339/2017(č. I. 63-68).

17.3. Okresný súd znovu urobí záver o spoľahlivosti údajov veriteľa vzhľadom na výdavky žalovanej v čase uzavretia úverovej zmluvy, vrátane toho, či v tom čase mala iné úverové povinnosti a v akej výške boli ďalšie splátky. Okresný súd sa vysporiada s tvrdením žalovanej, či jej dôchodok mohol bez ohrozenia plnenia ostatných výdavkov postačovať na poskytnutie ďalšieho úveru, ak zo svojho príjmu mala žalovaná splácať každý mesiac splátky úverov spolu vo výške 193,81 EUR a súčasne uhrádzať náklady na svoje živobytie.

18. Okresný súd v novom rozhodnutí vysvetlí alebo vyvráti tvrdenie žalovanej, že žalobcovi priznal istinu vo výške 603,30 EUR nesprávne, lebo sa domáhal zaplatenia sumy 229,52 EUR. V tej súvislosti bude okresný súd zisťovať, z akého dôvodu si žalobca uplatnil v konaní sp. zn. 7Csp/339/2017 zaplatenie rovnakej sumy 603,30 EUR (č. I. 68).

19. Vo výroku, ktorým okresný súd žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 05. 07. 2015 do 30. 01. 2018 zamietol (výrok II.), zostáva rozsudok nedotknutý, lebo týmto výrokom bol dotknutý žalobca, ktorá odvolanie nepodal.

20. V novom konečnom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.